

Motion till riksdagen 2009/10:Ub491

av Désirée Pethrus Engström (kd)

”Nattis” och andra barnomsorgslösningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tydliggöra lagen när det gäller barnomsorg under obekväm arbetstid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om individuella lösningar för barnomsorg i de fall där föräldrarna har delad arbetsdag.

Motivering

Familjer ser olika ut och har olika förutsättningar att få ihop livspusslet. För en del familjer är det mer problematiskt än för andra. Det är viktigt ta hänsyn till de specifika behov som kan uppstå, och familjer som är särskilt utsatta kan ha behov av specifika politiska lösningar.

Att arbeta skift eller natt är inte alltid det lättaste när man har barn och frågan om barnomsorg under natt och under obekväm arbetstid har diskuterats länge inom svensk politik. Skollagen är otydlig i detta avseende och konstaterar endast att *”Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg skall tillhandahållas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete eller studier eller barnets eget behov”*.

När det gäller att erbjuda barnomsorg under obekväm arbetstid har kommunerna tolkat lagtexten olika. För ett par år sedan slog dock Regeringsrätten fast att kommunerna inte är skyldiga att erbjuda barnomsorg under obekväm arbetstid. Skollagskommittén slog därefter fast att det är önskvärt att kommuner erbjuder barnomsorg under obekväm arbetstid men att detta inte ska vara en skyldighet. Kommunernas flexibilitet när det gäller att hitta olika lösningar för varje enskilt barn och familjesituation är inte alltid tillräcklig. Många

Fel! Okänt namn på

kommuner har exempelvis bristande resurser att sätta in när det gäller barnomsorg på natten.

”Nattis”

”Nattis” kan underlätta situationen för de föräldrar som måste arbeta på obekvämt arbetstid. Flertalet kommuner erbjuder i dag ”nattis” eller familjedaghem på natten för de föräldrar och barn som har det behovet. För att få ta del av sådan omsorg bör man kunna visa upp intyg från arbetsgivare om att denna typ av barnomsorg är nödvändig för att föräldern ska kunna utföra sitt arbete. Ofta rör det sig om ett litet antal barn i varje kommun.

Det finns dock ett antal kommuner som inte erbjuder fullgoda möjligheter för familjer där föräldrarna arbetar på obekvämt arbetstid. Skolverkets rapport från 2003 visar att några av de svenska kommunerna som inte erbjuder sådan omsorg hänvisar till att det inte är lagstadgat. Att familjers möjligheter till barnomsorg under obekvämt arbetstid är starkt beroende av vilken kommun de är bosatta i är mycket olyckligt och skulle kunna åtgärdas med tydligare lagstiftning.

Delad arbetsdag

Föräldrar som har en så kallad delad arbetsdag, exempelvis skådespelare och musiker, har inte mycket hjälp av ”nattis” eftersom de inte behöver omsorg på natten. Delad arbetsdag innebär att man repeterar på dagen, är ledig några timmar och sedan återgår till arbetet och föreställningen på kvällen. Att arbeta delad arbetsdag är en förutsättning för att kunna verka i vissa yrken. I dessa familjer är behovet av kompletterande omsorg på kvällstid en nödvändighet.

För denna grupp finns det i regel inga fungerande kommunala barnomsorgslösningar och för dem räcker barnomsorgspengen troligtvis ändå inte till en helt individuell lösning i dagsläget. Barn bör inte utsättas för den otrygghet det kan skapa att flyttas runt provisoriskt hos vänner och släktingar. Permanent lösningar är tryggare för barnet. Föräldrar med delad arbetsdag ska inte behöva säga upp sig på grund av att de inte kan lösa barnomsorgen. Kommuner bör vara skyldiga att erbjuda föräldrar med delad arbetsdag behovsspecifik barnomsorg. Dessa föräldrar bör få stöd i form av individuella lösningar.

Stockholm den 5 oktober 2009

Désirée Pethrus Engström (kd)